

Jazzkaart 2008

Inhoud:

1. Producenten
2. Aanbieders
3. Tussenpersonen
4. Onderwijs
5. Subsidies
6. Ondersteuning en advies
7. Jazz in de media
8. Jazz op CD
9. Verdere informatie

In Nederland wonen en werken veel jazzmusici. Zij zijn actief in vaste ensembles zowel als in steeds wisselende samenstellingen. Van duo's en trio's tot big bands. Doordat er in de loop der jaren steeds meer 'lichte muziek' afdelingen geopend zijn aan de conservatoria zijn er steeds meer mogelijkheden ontstaan om professioneel opgeleid te worden binnen dit genre. Doordat er een groot aanbod bestaat aan professionele musici wordt er veel ondernemingslust geëist van diegenen die zich al of niet naast een lespraktijk beroepsmatig willen toeleggen op jazzmuziek. Dit brengt met zich mee dat er in veel verschillende bezettingen gespeeld wordt en dat de grenzen steeds meer verlegd worden richting andere muzieksoorten. Daarnaast worden volop activiteiten in het buitenland ontwikkeld.

Jazzmuziek is grofweg in te delen in vijf verschillende stromingen: mainstream jazz, geïmproviseerde muziek, crossovers met moderne gecomponeerde muziek, met wereldmuziek en met popmuziek.

De meeste activiteiten vinden binnen de vrije markt plaats. Het aantal gesubsidieerde ensembles is met het huidige kunstenplan weliswaar flink toegenomen, maar is nog niet vergelijkbaar met het aantal gesubsidieerde klassieke ensembles en orkesten noch met andere podiumkunstgezelschappen.

1. Producenten: gesubsidieerde ensembles, big bands, werkplaatsen, vrije markt

1.1. Gesubsidieerde Ensembles

In tegenstelling tot de klassieke ensembles werken de meeste van de gesubsidieerde ensembles in Nederland niet projectmatig, maar zijn het hele jaar door actief. Er wordt als regel binnen de jazzsector op korte termijn geboekt en om regelmatig te kunnen spelen moet elke mogelijkheid benut worden. Er worden wel projecten ontwikkeld rond speciale thema's, maar daarnaast draaien de ensembles gewoon door. Naar gelang zich vraag voordoet wordt er in de ene periode meer gespeeld dan in de andere, maar het werk heeft als regel een continu karakter.

Structureel door het ministerie van OCW gesubsidieerde ensembles zijn:

- Willem Breuker Kollektief
- ICP Orkest
- Maarten Altena Ensemble
- Loos
- Bik Bent Braam
- Palinckx
- Paul van Kemenade Quintet
- Jungle Warriors
- Jazz & Wereldmuziek Kollektief (Nueva Manteca)
- Stichting Black Straight Music (Ronald Sniijders)
- Stichting Proma (Rumbatá)
- Samponé Music Productions (Fra Fra Sound)
- St. Brokken (Corrie van Binsbergen)

Dutch Jazz Orchestra
Jazz Orchestra of the Concertgebouw
Jazz in Motion (Tony Overwater, Yuri Honing, Joost Lijbaart)
Tam Tam Productions (Cubop City Big Band)
POW Ensemble
Stichting dOeK (Tobias Delius 4tet, Available Jelly, Fuhler/Bennink/Joode, Wolter Wierbos Solo, Eric Boeren 4tet)
Stroom (Izaline Calister, New Cool Collective Big Band)

1.2 Big Bands

De voornaamste big bands in Nederland zijn: **Jazz Orchestra of the Concertgebouw**, **Dutch Jazz Orchestra**, **Cubop City Big Band**, **Rumbatá Big Band**, **New Cool Collective Big Band** en het **Millennium Jazz Orchestra**. Behalve de laatstgenoemde worden zij allen gesubsidieerd door het ministerie van OCW. Een aantal big bands is een vaste samenwerking aangegaan met een podium waar regelmatig gespeeld wordt, al of niet met wisselende gasten. Ook wordt er veel in projectvorm gewerkt door de big bands en uiteraard met gastsolisten.

1.3 Werkplaatsen en productiehuizen

Het **Walter Maas Huis** is een plaats voor ontmoetingen, gesprekken en gemeenschappelijke verkenningen op muziekgebied. Zowel in opdracht als op eigen initiatief worden expertmeetings, studiedagen, debatten, werkconferenties en projecten georganiseerd.

Muzieklab Brabant biedt jonge musici de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en biedt ruimte aan meer kwetsbare muziekprojecten. Deze werkplaats richt zich op hedendaagse gecomponeerde muziek, pop/rock, niet-westerse muziek, jazz en geïmproviseerde muziek.

Het **SJU Lab** biedt jaarlijks ondersteuning aan de ontwikkeling van diverse projecten op het gebied van de jazz en improvisatiemuziek.

Music: World Series in Utrecht is een muzieklab voor interculturele experimenten.

TryTone brengt jonge musici bij elkaar die zoeken naar nieuwe vormen van jazz. Dit doen zij door het organiseren van festivals, concerten en workshops. Zij promoten een muziekstijl die onconventioneel is, innovatief en zich bedient van cross-overs. TryTone is altijd op zoek naar nationale en internationale uitwisselingen met musici die zich thuis voelen binnen deze muzikale stroming.

Stichting dOeK is een samenwerkingsverband tussen verschillende musici die zich bezighouden met geïmproviseerde muziek. Zie boven bij gesubsidieerde groepen. Jaarlijks organiseren zij het dOeK festival waarbij spontane combinaties van musici tot stand komen.

Stichting Prime is een organisatiebureau in Groningen dat het publiek in Noord-Nederland een beeld wil geven van de actualiteit in de hedendaagse muziek. Op zeer diverse locaties presenteert Prime nieuwe muziek in al haar verschijningsvormen: kamermuziek, jazz, elektronische muziek, in relatie met dans, video, theater, in de vorm van installaties en ook in een digitale omgeving. E-mail: Prime@xs4all.nl

Productiehuis Oost-Nederland ontwikkelt producties gericht op de poppodia in de provincies Gelderland en Overijssel, maar maakt uitstapjes naar andere muzieksoorten zoals jazz en improvisatiemuziek.

Het **Muziekenhuis** organiseert laboratoriumactiviteiten en programma's om de uitvoering van hedendaagse gecomponeerde en geïmproviseerde muziek in Nijmegen te stimuleren.

1.4 De vrije markt.

De enige mogelijkheid die er voor jazzmusici bestaat om als uitvoerend musicus een vaste betrekking te hebben is het Metropole Orkest. Als jazzmusici een bestaan willen opbouwen als uitvoerend musicus dan moet er vooral veel en in verschillende bezettingen gespeeld worden. Ook de sterke vernieuwingsdrang, zo kenmerkend voor de Nederlandse jazz, brengt met zich mee dat

er regelmatig in ongebruikelijke en avontuurlijke bezettingen gemusiceerd wordt. Daarom bestaan er veel jazzgroepen in grotere en kleinere bezettingen die allemaal zoveel mogelijk willen optreden. In de klassieke sector hebben veel musici naast de verschillende ensembles banen in orkesten, waardoor er binnen de ensembles veel meer een ad hoc cultuur bestaat. De meeste popgroepen worden pas professioneel bij commercieel succes, voor die tijd wordt muziek als regel in de vrije tijd beoefend. De meeste jazzensembles, en zeker de ongesubsidieerde groepen, blijven onvermoeid het hele jaar doorgaan.

Daarnaast bestaan er binnen de jazz natuurlijk ook ad hoc formaties die voor speciale projecten (vaak ondersteund met projectsubsidies) bij elkaar gebracht worden.

Op de vrije markt werken naar schatting ruim 500 ensembles en solisten. Totaal zijn er ca. 1500 musici actief op het gebied van jazz en improvisatiemuziek. De [Jazzserver](#) geeft een zo actueel mogelijk beeld van de in Nederland actieve ensembles en musici.

2. Aanbieders: podia, festivals, concoursen en prijzen

2.1 Podia

Nederland kent een aantal jazzpodia en talloze jazzcafé's.

Ongeveer 35 van deze jazzpodia zijn verenigd in de [VIP, de Vereniging van Jazz- en Improvisatiemuziek Podia](#). Binnen deze vereniging zijn zowel professionele jazzpodia verenigd die uitsluitend jazzmuziek programmeren als kleinere podia die vaak op basis van vrijwilligers draaien en podia die naast andere muziek bijzonder belang hechten aan hun jazzprogramming. Vier van deze podia worden structureel door OCW ondersteund:

Het [Bimhuis](#) in Amsterdam

Het [SJU Jazzpodium](#) in Utrecht

[Paradox](#) in Tilburg

De [Stichting Jazz International Rotterdam](#)

Kijk voor adressen van de diverse jazzpodia op de [Jazzserver](#) of download de [MCN jazz podiumlijst](#).

Daarnaast zijn er nog andere podia, waarvan een groot deel aangesloten is bij onderstaande koepelorganisaties, waar in enkele gevallen sporadisch en in andere gevallen regelmatig jazz geprogrammeerd wordt:

[VSCD](#) de Vereniging voor Schouwburg en Concertzaal Directies verenigt circa 170 grote en middelgrote organisaties, die allen door een stedelijke overheid worden gefinancierd en die met elkaar evenzoveel theaters (schouwburgen, concertgebouwen, theaters met een vlakke vloer, culturele centra) exploiteren en enkele festivals.

Behalve 6 grote concertpodia (Concertgebouw Amsterdam, Doelen Rotterdam, Muziekcentrum Vredenburg Utrecht, Muziekcentrum Eindhoven, Muziekcentrum Enschede en De Oosterpoort in Groningen) is er op de meeste podia sprake van een gemengde programming van muziek en overige podiumkunsten.

[VAMP](#) de Vereniging van Actuele Muziek Podia bestaat uit een netwerk van 10 kleinschalige podia, verspreid over het hele land die zich specialiseren in de programming van combinaties van gecomponeerde, geïmproviseerde en elektronische muziek, geluidskunst, theater, dans en video.

[VNPF](#) de Vereniging van Nederlandse Poppodia en -Festivals, behartigt de collectieve belangen van ruim 100 poppodia en -festivals. Omdat er steeds meer crossovers plaatsvinden tussen jazz- en popmuziek worden er op deze podia ook wat vaker jazzconcerten georganiseerd, zij het mondjesmaat.

[VKMC](#) de Vereniging van Kleine Muziekpodia en Concertorganisatoren bevordert en versterkt de positie van kleine muziekpodia en concertorganisatoren. De Vereniging telt momenteel zo'n 80 leden maar streeft ernaar om de belangen te behartigen van de ongeveer 150 kleinschalige concertorganisaties die veelal uit amateurs of semi-professionals bestaan. Deze kleine concertpodia programmeren overwegend kamermuziek maar af en toe worden er ook jazz- en wereldmuziek concerten geprogrammeerd.

2.2 Festivals

Nederland kent vele gemengde en monodisciplinaire muziekfestivals. Deze zijn alle te vinden in een [Festival Overzicht](#) dat jaarlijks wordt uitgegeven door het Bureau Menno Heling. Op de [Jazzserver](#) zijn de gegevens van een groot aantal jazzfestivals in Nederland te vinden.

Het grootste jazzfestival is het [North Sea Jazz Festival](#) dat jaarlijks in juli plaatsvindt, tegenwoordig in Rotterdam. Daarnaast zijn er talloze jazzfestivals zoals [Stranger than Para..noia](#) in Tilburg, het [Meer Jazz Festival](#) in Hoofddorp, het [Pure Jazzfest](#) in Den Haag, het [Jazz in Lighttown Festival](#) in Eindhoven, [Haarlem Jazzstad](#), het [SJU Jazzfestival](#) in Utrecht, [Jazz in Duketown](#) in 's Hertogenbosch, [Breda Jazz Festival](#), [Festival Jazz International Rotterdam](#), [Keistad Jazz](#) in Amersfoort, de [ZomerJazzFietsTour](#) net buiten Groningen, etc. Op de [Jazzserver](#) is een overzicht te vinden van deze en andere jazzfestivals in Nederland.

2.3 Concoursen en prijzen

Nederland kent een aantal concoursen en prijzen voor de jazz:

De VPRO/Boy Edgar Prijs

Deze prijs wordt jaarlijks toegekend aan een jazzmusicus die zich buitengewoon verdienstelijk gemaakt heeft voor de Nederlandse jazz. De prijs bestaat uit een geldbedrag en een wisseltrofee van Jan Wolkers. De prijsuitreiking vindt traditioneel plaats in het Bimhuis en wordt live op de radio uitgezonden door de VPRO. De prijs wordt uitgereikt onder onder auspiciën van de Nederlandse Jazzdienst.

[De Deloitte Jazz Award](#) is ingesteld om talentvolle Nederlandse jazzmusici een stap verder te helpen op de weg naar bredere erkenning.

Dutch Jazz Competition

Jonge jazzgroepen meten zich met elkaar via een afvalrondesysteem. Uiteindelijk nemen zes groepen deel aan de finale tijdens het North Sea Jazz Festival. Het prijzenpakket bestaat onder meer uit een werkbudget en een tournee langs toonaangevende Nederlandse jazzpodia.

[Het Prinses Christina Jazz Concours](#) vindt tweejaarlijks plaats en biedt jongeren van 12 t/m 19 jaar en van alle niveau's een gelegenheid om hun kunnen te tonen.

De [Jur Naessens MuziekPrijs](#) is een tweejaarlijkse competitie voor jonge, vooruitstrevende musici. De muziekprijs onderscheidt zich van andere muziekprijzen doordat niet alleen de uniekheid en artistieke kwaliteit wordt beoordeeld, maar ook de mate waarin de kandidaat getracht heeft met het project het publiek te bereiken.

Daarnaast hebben we onder meer de volgende jazzprijzen en concoursen:

Bird Awards

Nederlands Jazzvocalisten Concours (i.s.m. Schouwburg [Odeon](#), Zwolle)

De Erasmus Jazzprijs (i.s.m. [De Doelen](#))

Nationaal Big Band Concours

Edison Award

Kijk voor nog meer (Nederlandse en internationale) jazzprijzen en -concoursen op de [Jazzserver](#).

2.4 Landelijke presentaties

Muziek Centrum Nederland organiseert elke twee jaar de [Dutch Jazz Meeting](#). Deze meeting vindt als regel in december plaats in het Amsterdamse Bimhuis. Hiertoe wordt een vijftigtal buitenlandse programmeurs uitgenodigd en gedurende twee avonden worden er showcases gepresenteerd van Nederlandse jazzgroepen die bezig zijn met het ontwikkelen van hun internationale carrière.

In mei 2008 vindt in Amersfoort de tweede [Dag van de Nederlandse Jazz](#) plaats, waarop aanbieders en afnemers elkaar ontmoeten, deskundigheid wordt bevorderd, paneldiscussies plaatsvinden, showcases van jong talent worden gepresenteerd, etc. Kortom een gelegenheid waar de Nederlandse jazz zich in de volle breedte kan presenteren.

3. Tussenpersonen

Velen doen alles zelf. Maar een groot aantal groepen die actief zijn, worden voor verkoop en marketing vertegenwoordigd door een impresario of manager. Ook zijn er een aantal groepen die voor hun activiteiten en eigen stichting opgericht hebben en vanuit die stichting de management- en promotie-activiteiten voor hun eigen groep en soms ook voor andere groepen ondernemen. Voorbeelden van een aantal impresario's op jazzgebied zijn: **Jazz Impuls** (organisator van de reeks Double Bill concerten), **Amsterdam Jazz Agency**, **Intermusic Holland**, **Wim Wigt Productions B.V.**, **Sascha van Esdonk Producties**, **Teddy's Tune**, **Maxanter**, **Pasadena Productions**, **Jazz en Worldmusic Agency** en **Stroom Management**.

Op de **Jazzserver** is een overzicht te vinden van impresario's die zich bezighouden met het promoten van jazzmuziek.

De **NTB** boekingsgids bevat gegevens van meer dan vijftig boekingskantoren en bemiddelaars die een belangrijk deel van de evenementenmarkt bedienen.

4. Onderwijs

4.1. Amateurveld

Er zijn in vrijwel alle gemeenten van Nederland muziekscholen actief. Vaak zijn er, naast één grote door de gemeente betaalde organisatie, talrijke kleine privé-scholen, voor alle soorten van instrumenten. Er wordt steeds meer afgeweken van het klassieke muziekschoolconcept en ook voor jazz kan men bij veel gemeentelijke- en privé-instanties terecht voor onderricht op het gebied van jazzmuziek.

De **Stichting SWING** houdt zich door het hele land bezig met workshops en educatie op het gebied van jazz en geïmproviseerde muziek. In Amsterdam verzorgt **DJAM** opleidingen voor jazz en lichte muziek. Ook in Amsterdam verzorgen het Conservatorium van Amsterdam en de Muziekschool Amsterdam gezamenlijk een vooropleiding jazz; neem voor informatie contact op met R.vanDijk@cva.ahk.nl of jwesterveld@msadam.nl.

4.2. Beroepsonderwijs

Aan alle Nederlandse conservatoria wordt onderwijs gegeven op het gebied van jazz op de zogenaamde 'lichte muziek' afdelingen. Dit is een wat ongelukkige benoeming van niet-klassieke muziek waaronder ook wereld- en popmuziek valt. Hieronder een opsomming van de conservatoria die ons land rijk is:

Het Conservatorium Alkmaar

Het Conservatorium van Amsterdam

Het Koninklijk Conservatorium in Den Haag

De Saxion Hogeschool in Enschede

Het Prins Claus Conservatorium in Groningen

Het Conservatorium Maastricht

Het Rotterdams Conservatorium

Het Brabants Conservatorium in Tilburg

Utrechts Conservatorium, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Het Conservatorium Arnhem/Zwolle

4.3. Training en nascholing

Training en nascholing binnen de jazz vindt plaats door optredens te doen en mee te spelen met allerlei ensembles en (amateur) big bands. De meeste musici doen dit al tijdens hun studie. Ook gaan veel jazzmusici een bepaalde periode nadat ze afgestudeerd zijn aan het conservatorium studeren bij bekende docenten in met name de Verenigde Staten.

4.4. Workshops, masterclasses en sessies

Workshops en masterclasses, waarvoor geïnteresseerden zich meestal kunnen inschrijven, worden zo nu en dan gegeven op de conservatoria als zij buitenlandse gastdocenten op bezoek hebben. De **Stichting SWING** organiseert workshops op locaties door het hele land. Ook vele jazzpodia

organiseren regelmatig workshops.

Op de meeste jazzpodia en in jazzcafé's vinden zeer regelmatig jamsessies plaats, waarbij door belangstellende musici meegespeeld kan worden met één of meerdere sessieleiders.

4.5 Leerstoel jazz en geïmproviseerde muziek

Sinds 1 september 2007 is musicoloog dr. Walter van de Leur aangesteld als hoogleraar jazz en geïmproviseerde muziek aan de Universiteit van Amsterdam. Hij houdt zich bezig met onderzoek en, in samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam, met onderwijs op het gebied van de jazz in Nederland.

5. Subsidies

Behalve structurele subsidies via het Ministerie van OCW verstrekt het Rijk incidentele subsidies via de onderstaande fondsen:

Het **Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten** is eind 2007 gefuseerd met het Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing en het Fonds voor de Scheppende Toonkunst tot het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten + (zie aldaar voor meer informatie).

Het **Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing** is eind 2007 gefuseerd met het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten en het Fonds voor de Scheppende Toonkunst tot het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten + (zie aldaar voor meer informatie).

Het **Fonds voor de Scheppende Toonkunst** is eind 2007 gefuseerd met het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten en het Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing tot het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten + (zie aldaar voor meer informatie).

Het **Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten +** is het nieuwe cultuurfonds voor muziek, dans en theater in Nederland. Met een budget van naar verwachting 50-60 miljoen euro streeft het fonds naar een kwalitatief hoogwaardig, divers en gespreid aanbod over het hele land (én internationaal). Het fonds stimuleert het bereik van een groot en breed publiek, zowel jeugd als volwassenen. Bijzondere aandacht van het fonds gaat uit naar de ontwikkeling van talent; de professionalisering en het ondernemerschap bij kunstenaars/makers, ensembles/gezelschappen en podia/festivals. Het stimuleren van innovatie in de keten van scheppen, productie, distributie en afname is een speciale taak van het nieuwe fonds.

Het Fonds kent per 1 november 2007 de Deelregeling voor vierjarige subsidies Podiumkunstinstellingen 2009-2012; voor instellingen, gezelschappen, ensembles, festivals. Daarnaast zijn de regelingen van het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten, het Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing en het Fonds voor de Scheppende Toonkunst tot en met 2008 nog van kracht.

Het **Nationaal Muziekinstrumenten Fonds** verzamelt en beheert een nationale collectie (strijk)instrumenten en stelt deze ten dienst van het Nederlandse muziekleven.

De lagere overheden stellen eveneens subsidies te beschikking aan podia en incidenteel aan musici. De provincies Gelderland (via **SKCG**) en Noord Brabant (via **BraM**) zijn zeer actief in het stimuleren van de uitvoering van o.a. jazzmuziek. Eveneens kan men aankloppen bij het **Amsterdams Fonds voor de Kunst** en de **dienst Kunst en Cultuur** van de gemeente Rotterdam en voor de financiering van concerten in deze steden.

Naast de overheidsfondsen bestaat er nog een aantal landelijke en regionale particuliere fondsen. De belangrijkste zijn: Het **Prins Bernhard Cultuurfonds**, het **VSB Fonds**, **Stichting DOEN**, **Buma Cultuur** en de **Joop van den Ende Foundation**.

Op de **Jazzserver** is een uitgebreide lijst te vinden van fondsen en subsidiënten. Andere nuttige informatiebronnen zijn **Elsevier SubsidieTotaal**, het **Fondsenboek** en **Fondswervingonline.nl**.

6. Ondersteuning en advies

6.1 Kennisorganisaties

Het Ministerie van OCW financiert via de Cultuurnota ook een aantal kennisorganisaties die gespecialiseerd zijn in jazz in het bijzonder of in muziek in het algemeen, waarbinnen sommige vormen van jazz aan bod kunnen komen.

Muziek Centrum Nederland (MCN) is hét kennis- en promotiecentrum voor de professionele Nederlandse muzikwereld, zowel op nationaal als internationaal niveau. MCN is voortgekomen uit een fusie tussen het Nationaal Pop Instituut, Donemus, Gaudeamus, De Kamervraag en een drietal jazzorganisaties, en vormt hiermee één brede landelijke organisatie voor alle muziekgenres. De missie van Muziek Centrum Nederland is om de positie van het Nederlands muziekleven te versterken, zowel nationaal als internationaal. Daartoe richt MCN zich op vier kerntaken: promotie, informatie, documentatie en afstemming/coördinatie.

Muziek Centrum Nederland is actief in de jazz onder andere d.m.v.

- VPRO/Boy Edgar Prijs
- VPRO/Boy Edgar Prijs Tournee
- Young VIPs Tournee
- Compositieopdracht North Sea Jazz
- Dutch Jazz Meeting
- Dutch Blend Meeting
- Stands op buitenlandse muziekbeurzen
- Bijeenkomsten en seminars over actuele thema's
- Uitgebreid archief en documentatiecentrum (Muziek Informatie Centrum - MIC)
- Informatie en advies aan musici, podia en festivals
- Jazzserver (www.jazzserver.nl)

De Jazzorganisatie is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

De Dutch Jazz Connection is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

De **Stichting SWING** houdt zich door het hele land bezig met workshops en educatie op het gebied van jazz en geïmproviseerde muziek.

Gaudeamus is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

Het **Nationaal Pop Instituut** is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

Donemus is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

De **Stichting Elektro-instrumentale Muziek (STEIM)** is een internationaal actief ontwikkelingsinstituut dat elektro-instrumentale concepten en producten ontwikkelt voor, en in samenwerking met, makers in de podiumkunsten. Naast onderzoek en ontwikkeling ontplooit STEIM activiteiten op het gebied van informatie, educatie, manifestaties en faciliteiten.

Het Centrum voor Elektronische Muziek (CEM) is gericht op de productie en promotie van eigentijdse, innovatieve muziek in het algemeen en elektronische muziek in het bijzonder voor professionals, amateurs en kinderen vanaf 6 jaar.

6.2 Archief en onderzoek

Het **Nederlands Jazz Archief (NJA)** is met ingang van 2008 opgegaan in Muziek Centrum Nederland (zie aldaar voor meer informatie).

Het **Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid** beheert onder meer het Nationale Muziekdepot, met daarin vrijwel alle cd's die op de Nederlandse markt verschijnen, en bewaart een ruime selectie van alle programma's die op de Nederlandse publieke televisiezenders worden uitgezonden, vanaf de jaren vijftig tot nu, plus een collectie muziekopnamen van de zendgemachtigden is een omvangrijk en uiterst waardevol archief van concertregistraties van de Nederlandse radio. Naast de archieffunctie heeft Beeld en Geluid een culturele taak: het audiovisuele erfgoed in Nederland beheren, conserveren en ter beschikking stellen aan een zo groot mogelijk publiek. De Beeld en Geluid collectie bestaat naast het omroeparchief uit een grote verscheidenheid aan verworven en verkregen historische en recente films, documentaires, muziek, cd's, geluidsregistraties, foto's en objecten.

Het **Nederlands Elektro-Akoustisch Repertoirecentrum** richt de aandacht op het ontsluiten, conserveren en publiceren van Nederlandse elektronische muziek. Het NEAR stimuleert de productie, uitvoering, verspreiding en bestudering ervan in binnen- en buitenland.

De **Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis (KVN)** stelt zich ten doel de wetenschappelijke bestudering van de Nederlandse muziek en haar geschiedenis, en al wat daarmee verband houdt. Ook streeft de vereniging ernaar de muzikwetenschap in de ruimste zin van het woord te bevorderen.

Het **Nederlands Muziek Instituut** is de centrale bewaarplaats voor het muzikale erfgoed van Nederland. Het Nederlands Muziek Instituut conserveert, ontsluit en stelt bronnenmateriaal (vrijwel uitsluitend klassieke muziek) beschikbaar aan het publiek.

6.3 Beroepsverenigingen, bonden en auteursrechtenorganisaties

De **Beroepsvereniging van Improviserende Musici (BIM)** behartigt de belangen van improviserende musici. Postbus 10201, 1001 EE Amsterdam, e-mail: info@bimpro.nl.

De **Vereniging Nederlandse Muziek Ensembles (VNME)** heeft tot doel de behartiging van belangen van Nederlandse meerjarig gesubsidieerde en anderszins professioneel werkende muziekensembles.

Je kunt je als musicus aansluiten bij één of meerdere bonden. Zij behartigen de belangen van individuele musici en geven advies over zaken die de beroepspraktijk betreffen (o.a. financieel-technisch, fiscaal en juridisch).

Nederlandse Toonkunstenarsbond (NTB), Keizersgracht 317, 1016 EE Amsterdam
t: 020-620 31 31, f: 020-620 25 08, e-mail: ntb@ntb.net.

FNV Kunsten Informatie en Media (FNV Kiem), Postbus 9354, 1006 AJ Amsterdam
t: 020-355 36 36, f: 020-355 37 37, e-mail: algemeen@fnv-kiem.nl.

Koninklijke Nederlandse Toonkunstenars Vereniging (KNTV), Haarlemmerstraat 116^I,
1013 EX Amsterdam, t: 020-522 10 20, f: 020-620 02 29, e-mail: office@kntv.nl.

CNV Kunstenbond, Robert Kochplaats 342, 3068 JD Rotterdam,
t: 010-456 86 88, f: 010-455 90 22, e-mail: info@continentalart.org.

Het **Genootschap voor Nederlandse Componisten (GeNeCo)** behartigt als beroepsvereniging de directe en indirecte belangen van Nederlandse componisten. De vereniging volgt kritisch het beleid van rijk, gemeenten en provincies. Zij doet dit door overleg te voeren en contacten te onderhouden met relevante organisaties, zoals het Fonds voor de Scheppende Toonkunst, het Ministerie van OCW, de Muziekgroep Nederland, Gaudeamus, the International Society of Contemporary Music (ISCM), Buma/Stemra en aanverwante beroepsverenigingen.

Kunstenars & Cultuur en Ondernemerschap (Kunstenars&CO) is in 2002 ontstaan als fusie van het Voorzieningsfonds voor Kunstenars, PodiumKunstWerk en Stichting Scheppende Kunstenars. Alle producten en diensten zijn erop gericht een kunstenaar te helpen een renderende beroepspraktijk op te zetten. Er zijn trainingen ontwikkeld die helpen de zakelijke kant onder de knie te krijgen en een project waarin kunstenaars worden opgeleid om naast hun kunstpraktijk

voor de klas te werken. Samen met de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten onderhoudt Kunstenaars&CO de website BeroepKunstenaar.nl, een kennisbank waar veel informatie te halen is over de zakelijke kant van de beroepspraktijk.

De **Buma** beheert het uitvoeringsrecht van muziek en incasseert vergoedingen voor alle publieke uitvoeringen van muziek, niet alleen voor concerten maar ook voor uitzending op radio en tv en gebruik als achtergrondmuziek. Als uitvoerend muzikant heb je hier doorgaans niet mee te maken, omdat de zaalhouder of de organisator betaalt.

De **Stemra** behartigt het mechanisch recht en geeft namens de auteurs toestemming voor het vastleggen van muziek; het vervaardigen van cd's, voorbespeelde cassettes en andere geluidsdragers. Ook voor het gebruik van muziek in een audiovisuele productie (reclame, film, video) is de goedkeuring van Stemra nodig.

De **SENA** regelt in Nederland de 'naburige rechten' van de 'makers' van muziek. Dit betekent dat elke uitvoerend kunstenaar en platenproducent recht heeft op een vergoeding wanneer zijn of haar werk via radio en/of televisie wordt uitgezonden.

6.4 Verloningsbureau's

Als je als individuele musicus of ensemble niet in het bezit bent van een zelfstandigheidverklaring of VAR-wuo (verklaring arbeidsrelatie/winst uit onderneming), dient iemand zorg te dragen voor de verloning van het bruto honorarium. De artiestenregeling bepaalt dat organisaties die musici live laten optreden de musici voor de dag van het concert in (fictieve) loondienst moeten nemen. In professionele organisaties gebeurt dit meestal door het podium zelf maar bij de vele niet-professionele concertorganisatoren is hiervoor meestal geen infrastructuur aanwezig. Meestal moet je dan zelf een verloningsorganisatie inschakelen.

Hiervoor kun je bij de volgende organisaties terecht:

Artiestenverloningen.nl, Dorpsstraat 30-A, 3945 BL Cothen (bij Wijk bij Duurstede)
t: 0343 59 14 45, e-mail: info@artiestenverloningen.nl

Payroll Services, Postbus 2642, 1000 CP Amsterdam
t: 020 420 20 70, e-mail: info@payroll.nl

Penny Lane, Postbus 44, 6560 AA Groesbeek
t: 024 324 92 15, e-mail: info@pennylane.nl

Stichting Raakvlak, Postbus 24001, 3007 DA Rotterdam
t: 010 414 15 35, e-mail: info@raakvlak.nl

7. Jazz in de media

7.1 Jazz in schrift

'Jazz' is een tweemaandelijks jazztijdschrift.

'Jazzism' is de naam van een ander tweemaandelijks jazztijdschrift.

De **JazzFlits** is een gratis digitale jazznieuwsbrief die tweewekelijks verschijnt. Via de website van JazzFlits kun je je aanmelden voor ontvangst.

Het kwartaaltijdschrift Jazzbulletin is een publicatie van **Muziek Centrum Nederland**.

Mixed Beyond Magazine is een 'grenzenloos muziekmagazine' dat zich richt op het gebied van wereldmuziek, pop en jazz.

Een lange [lijst van internationale jazzbladen](#) is te vinden op de Jazzserver.

7.2 Jazz op de radio

Er is maar een beperkt aantal radioprogramma's waarin jazz aan bod komt, waaronder:

Radio 6 is het platform van de Publieke Omroep voor jazz, world & beyond en voor cultureel-informatieve programma's. De radioprogramma's zijn te horen via de kabel in heel Nederland, met behulp van een satellietzender, via DAB, en natuurlijk online. Enkele programma's:

- **Jazz @ VPRO**, vrijdag 22.00-24.00 uur. Iedere week opnamen van nieuwe jazz binnen en buiten Nederland.
- **Zaterdagavond @ VPRO**, zaterdag 20.00-01.00 uur. Elke week komt een bijzonder thema aan bod, waaronder bijzondere live-uitzendingen uit het BIM-Huis of elders.
- **Concertzender Live**: iedere zaterdag van 12.00 – 14.00 en zondag van 12.00 – 13.00. Live-opnamen van jazz- en wereldmuziekconcerten.
- **Jazz op Zes**, maandag t/m vrijdag 10.00-12.00 uur.

Arrow Jazz FM biedt aangename Jazz-muziek waaronder ook aandacht voor blues en soul.

De Concertzender - jazzprogramma's op iedere dinsdagavond van 18:00 tot 1:00 uur, vrijdagavond van 00:00 tot 8:30 uur en zondagmiddag van 16:00 tot 18:00 uur.

De programma's worden later in de week nog een keer herhaald.

7.3 Jazz op de TV

Het muziekprogramma **Vrije Geluiden** (VPRO) op zondagochtend (Nederland 1, 10:30 uur) besteedt zeer regelmatig aandacht aan (live) jazz; zo nu en dan afgewisseld met (jazz)documentaires.

Het cultuurprogramma **NPS Arena**, zondagmiddag van 17:10 tot 18:15 uur op Nederland 2 besteedt regelmatig aandacht aan jazz.

Cultura is het digitale themakanaal van de Publieke Omroep voor cultuur, waaronder natuurlijk ook jazz. U kunt de uitzendingen van Cultura bekijken op uw PC via internet, maar ook via digitale kabeltelevisie.

7.4 Jazz op het internet

Via het internet is ook (informatie over) jazz te lezen en beluisteren:

De Concertzender zendt op dit moment alleen nog uit via het internet; daarnaast stelt het programma's on demand (en soms als pod-cast) beschikbaar.

Op dinsdagavond is het mogelijk de concerten vanuit **Zaal 100** in Amsterdam live te volgen.

Via **NPS Output Webradio** is nu doorlopend een mix te beluisteren van jazz, world & beyond.

De VPRO jazzprogramma's zijn on demand te beluisteren via www.vpro.nl/jazz

Tegenwoordig kunt u een deel van de muziekcollecties van de **Centrale Discotheek Rotterdam** en de **Centrale Bibliotheek van Amsterdam** digitaal lenen en beluisteren.

Op de website van **JazzFlits** zijn alle eerder verschenen nummers van deze tweewekelijkse digitale jazzniewsbrief terug te vinden.

De jazzwebsite **Draaiomjeoren.com** biedt o.a. concertrecensies, interviews, foto's en cd-besprekingen. De besproken bands zijn overwegend behoudend modern.

Op **Jazzenzo.nl** komt u reisverslagen van musici, nieuws uit persberichten, cd- en concertrecensies tegen. Het zwaartepunt ligt bij moderne jazz.

Op **Jazzpodium.nl** zijn vooral concertrecensies te vinden, compleet met foto's. De Nederlandse jazz is in de meerderheid en de nadruk ligt daarbij meer op moderne jazz dan op mainstream bebop.

8. Jazz op CD

8.1 Een CD maken

Er komt een en ander bij kijken om een CD te maken, dus laat je vooraf goed informeren. Op de website [BeroepKunstenaar](#) kun je hierover de nodige informatie vinden.

De [Ntb studiosterrengids](#) is een handige leidraad bij opnamen en mastering; de Ntb verzorgt ook een [cursus 'CD-productie'](#).

8.2 Platenmaatschappijen en -labels

De platenindustrie maakt moeilijke tijden door. Daardoor is het voor jazzmusici nog moeilijker dan gewoonlijk om onderdak te vinden bij een platenmaatschappij. Als gevolg worden de meeste jazz CD's in eigen beheer uitgegeven.

De grootste onafhankelijke platenmaatschappij voor jazz in Nederland is [Challenge Records](#). Enkele voorbeelden van kleine onafhankelijke Nederlandse labels zijn [BVHaast](#), [DATA](#), [ICP](#) en [Jazz in Motion](#). Kijk voor meer platenmaatschappijen en labels op de [Jazzserver](#).

8.3 Distributie

De distributie van jazz CD's, zeker wanneer die in eigen beheer zijn uitgegeven, is niet eenvoudig. In de praktijk verkopen jazzmusici nog de meeste CD's tijdens concerten op jazzpodia. Daarnaast experimenteren sommige musici tegenwoordig met verkoop via hun eigen website.

[Challenge Records](#) verzorgt de distributie (binnen de BeNeLux) van een reeks labels.

De stichting [ToonDist](#) ondersteunt de (internationale) distributie van enkele kleine Nederlandse labels voor moderne jazz en improvisatiemuziek, i.s.m. [Subterranean Distribution](#).

8.4 Jazzspeciaalzaken

Er is een handjevol jazzspeciaalzaken in Nederland:

- In Amsterdam vind je Blue Note in de Gravenstraat 12, 1012 NM Amsterdam.
- In Amsterdam is ook [Concerto](#) (een algemene muziekspeciaalzaak).
- In Utrecht kun je terecht bij de [Jazzwinkel](#), Oude Gracht 211, 3511 NH Utrecht
- In Den Haag vind je [Jazz Center](#), Wagenstraat 125 A, 2512 AT Den Haag.
- In Groningen is er dan nog [Swingmaster Records](#), Kruitlaan 21, 9711 TW Groningen.

8.5 Jazz op CD, overige info

Overall in Nederland zijn jazz CD's te leen/huur via CD- en bibliotheken. Kun je niet vinden wat je zoekt, probeer het dan eens op de volgende adressen:

[MuziekWeb](#) bevat de catalogus van de Centrale Discotheek in Rotterdam: Nederlands grootste muziekbibliotheek. (zie ook hierboven onder Jazz op het internet)

Bij [Fonos.nl](#) kan je Nederlandse muziek bestellen die niet meer in de platenzaak te krijgen is. Fonos biedt je een gedigitaliseerde en gerestaureerde kopie van de originele LP op CD.

9. Verdere informatie

Waar vindt je meer informatie?

Natuurlijk is het op de eerste plaats van belang zelf directe contacten op te bouwen in het vakgebied waar je zou willen werken. Dit 'netwerken' is belangrijk omdat het inzicht verschaft in de wetmatigheden van aanbod en afname in de jazzmuziekpraktijk. Raadpleeg collega's, medestudenten en mentoren, benader jazzprogrammeurs in je directe omgeving, stel je op de hoogte van de diverse regelingen, masterclasses, cursussen en workshops die her en der georganiseerd worden. De hierboven genoemde organisaties kunnen je hierbij verder helpen. Naast de websites van deze organisaties zijn er een aantal plekken waar regelmatig relevante informatie verschijnt:

Voor informatie over jazz in Nederland bent u bij [Jazzweb.nl](#), het jazzportaal van Nederland, aan het goede adres. [Jazzweb.nl](#) is de wegwijzer die jazzliefhebbers en -professionals helpt om de

gewenste informatie op het internet te vinden. Met de Jazzweb zoekmachine zijn meerdere Nederlandse jazz websites tegelijk te doorzoeken, waaronder de **Jazzserver**.

De **Jazzserver** is een centrale databank voor informatie op het gebied van de jazz en improvisatiemuziek in Nederland. Op de Jazzserver zijn overzichten te vinden van jazzgroepen, -podia en -festivals, maar ook een concertagenda, links naar websites in binnen- en buitenland en informatie over jazztijdschriften, impresariaten, platenmaatschappijen e.d.

AdresData is een online database voor de kunst-, cultuur- en amusementssector met gegevens van meer dan 10.000 organisaties. Deze databank is een product van Bureau Menno Heling, dat ook de **Podiumkunst Agenda/Almanak** uitgeeft (met daarin een schat aan informatie over in Nederland gevestigde gezelschappen, ensembles, theaters en overige podiumkunstinstanties) en de **AUB Medialijst** (met actuele gegevens van de verschillende media).

In **TM (Theatermaker)**, het tijdschrift over theater, muziek en dans is niet alleen informatie te vinden over uitgebrachte producties maar ook over de praktische kanten van de beroepspraktijk.

De prikboards op het conservatorium.

De vakbladen (o.a. Jazz, JazzFlits, Mens en Melodie, Luister).

Programma's van jazzpodia.

Agenda's en recensies in dag- en weekbladen.

Annemiek Ebbink & Everard van der Marck, Muziek Centrum Nederland - afd. Jazz; 2008.